

Brüssel, 12. mai 2025
(OR. en)

8785/25

ENV 317
ENT 64
COMPET 350
IND 136
SAN 205
CONSOM 80
MI 294
CHIMIE 28
DELECT 55

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	5. mai 2025
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	C(2025) 2566 final
Teema:	KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../..., 5.5.2025, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1021 I lisa perfluorooktaanhappe (PFOA), selle soolade ja PFOAga seotud ühendite osas

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument C(2025) 2566 final.

Lisatud: C(2025) 2566 final

Brüssel, 5.5.2025
C(2025) 2566 final

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../...,

5.5.2025,

**millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1021 I lisa
perfluorooktaanhappe (PFOA), selle soolade ja PFOAga seotud ühendite osas**

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI TAUST

Püsivaid orgaanilisi saasteaineid käsitleva määruse (EL) 2019/1021 (edaspidi „püsivate orgaaniliste saasteainete määrus“) artiklis 1 on sätestatud kõnealuse määruse eesmärk kaitsta inimeste tervist ja keskkonda püsivate orgaaniliste saasteainete eest ning selle saavutamiseks muu hulgas keelustada või võimalikult kiiresti järk-järgult kasutuselt kõrvaldada ained, mille suhtes kohaldatakse püsivate orgaaniliste saasteainete Stockholmi konventsiooni, või piirata selliste ainete tootmist, turuleviimist ja kasutamist.

Perfluorooktaanhape (PFOA), selle soolad ja PFOAga seotud ühendid on koos konkreetsete eranditega kantud komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2020/784 määruse (EL) 2019/1021 I lisas esitatud loetellu (edaspidi „PFOAd käsitlev kanne“). Punktis 6 on tehtud erand, millega lubatakse PFOA, selle soolade ja PFOAga seotud ühendite kasutamine tulekustutusvahus, mis on ette nähtud vedelkütuseauru tõrjumiseks ja vedelkütusest põhjustatud tulekahju (B-klassi tulekahju) kustutamiseks ning mida juba kasutatakse mobiilsetes või paiksetes paigaldatud süsteemides, eeldusel, et on täidetud teatavad tingimused. Kõnealune erand kaotab kehtivuse 4. juulil 2025.

Mõned ametiasutused ja sidusrühmad on komisjonile teatanud, et paljudel ettevõtjatel on raskusi sellest tähtajast kinnipidamisega. Selleks on mitmesuguseid põhjusi, sealhulgas raskused PFOAga seotud ühendite sisalduse mõõtmisel vahtudes ning PFOAd sisaldavate vahtude koguse alahindamine. Peale selle on määruse (EÜ) nr 1907/2006 (REACH) kohaste jätkuvate piirangute kehtestamise protsesside tõttu oodata, et nende tulemusena peavad ettevõtjad asendama kõik PFASipõhised tulekustutusvahud alternatiivsete toodetega. Erandi pikendamine vähendaks ohtu, et ettevõtjad asendaksid ebapiisava aja tõttu PFOAd sisaldavad vahud muude PFASipõhiste vahtudega fluorivabade vahtude asemel.

Komisjon teeb ettepaneku pikendada seda konkreetset erandit 3. detsembrini 2025, mis on Stockholmi konventsiooni praeguse konkreetse viieaastase erandi kohaselt viimane võimalik kuupäev.

PFOAd käsitlevas kandes ei ole tulekustutusvahtudes sisalduvate PFOA, selle soolade ja PFOAga seotud ühendite jaoks esitatud konkreetset tahtmatu jälgsaaste piirnормi. Kohaldatakse punktides 1 ja 2 esitatud üldisi tahtmatu jälgsaaste piirnorme. Kuna teadete kohaselt esineb selliseid ühendeid mõnes vahus tahtmatu jälgsaastena punktides 1 ja 2 esitatud piirnorme ületavas koguses, on asjakohane PFOAd käsitlevas kandes kehtestada kolmeks aastaks selliste ühendite tahtmatu jälgsaaste piirnорм tulekustutusvahtudes.

Kui PFOAd sisaldavad vahud tulekustutussüsteemidest eemaldatakse, võivad mõned neist ainetest isegi pärast puhastamist süsteemi jääda ja saastada uusi süsteemi sisestatud vahtusid. Seepärast on asjakohane kehtestada tahtmatu jälgsaaste piirnорм tulekustutusvahtude jaoks, mis pärast tulekustutussüsteemi puhastamist sinna sisestatakse, et vältida vajadust asendada uued vahud sellise saastumise tõttu.

PFOAd käsitleva kande punktidega 3 ja 10 on komisjonile kehtestatud kohustus vaadata läbi mõned PFOA, selle soolade ja PFOAga seotud ühendite tahtmatu jälgsaaste piirnормid. Praegu puudub teave, mis toetaks nende tahtmatu jälgsaaste piirnормide muutmist. Võttes arvesse, et komisjon võib PFOAd käsitlevad kannet muuta, kui saadakse uut teavet, tehakse ettepanek need kaks läbivaatamisklauslit välja jätta.

2. ÕIGUSAKTI VASTUVÕTMISELE EELNENUD KONSULTEERIMINE

Liikmesriikide määratud ekspertidega konsulteeriti delegeeritud õigusakti eelnõu teemal asjaomase eksperdirühma (püsivate orgaaniliste saasteainete valdkonnas pädevate asutuste eksperdirühm) koosolekul ning saadud märkusi võeti arvesse. Püsivate orgaaniliste saasteainetega tegelevate pädevate asutuste eksperdirühma kõnealusel koosolekul toimunud aruteludes, kus käsitleti määruse (EL) 2019/1021 I lisa loetletud PFOAd, selle soolasid ja PFOAga seotud ühendite käsitleva kande muutmist, osalesid ka asjaomased sidusrühmad, sealhulgas keemiatööstuse ja kodanikuühiskonna esindajad, ning nende märkusi võeti arvesse.

Avalik konsultatsioon õigusakti eelnõu kohta korraldati 8. novembrist kuni 6. detsembrini 2024 avaliku tagasiside portaali kaudu ning esitatud märkusi on allpool kirjeldatud viisil arvesse võetud.

Mõnes märkuses toetati ettepanekut lükata edasi selle konkreetse erandi aegumine, millega lubatakse PFOA, selle soolade ja PFOAga seotud ühendite kasutamine tulekustutusvahus, mis on ette nähtud vedelkütuseauru tõrjumiseks ja vedelkütusest põhjustatud tulekahju (B-klassi tulekahju) kustutamiseks ning mida süsteemides juba kasutatakse. Samuti toetati tulekustutusvahus sisalduva PFOA, selle soolade ja PFOAga seotud ühendite tahtmatu jälgsaaste piinormi kehtestamist. Sellised muudatused annaksid ettevõtjatele, kes kasutavad endiselt vahte, milles kõnealuste ainete sisaldus ületab tahtmatu jälgsaaste piinormi, rohkem aega nende vahtude asendamiseks. Mis puudutab PFOAga seotud ühendite soovitatavat tahtmatu jälgsaaste piinormi puhastamise läbinud tulekustutusseadmetesse sisestatud fluorivabade tulekustutusvahtude puhul, paluti mõnes märkuses lisada konkreetne tahtmatu jälgsaaste piinorm ka sellistes tuletõrjevahudes sisalduva PFOA jaoks.

Mõnedes muudes märkustes ei toetatud komisjoni ettepanekut uute tahtmatu jälgsaaste piinormide kohta, sest see tooks kaasa täiendava kokkupuute PFOAga ning on olemas nii puhastamismeetodid kui ka fluorivabad vahud.

Komisjon leiab, et lisaaja andmine PFOAd, selle sooli ja PFOAga seotud ühendeid sisaldavate tulekustutusvahtude asendamiseks on põhjendatud, sest siis ei asendaks ettevõtjad neid teiste PFASipõhiste vahtudega, vaid võtaksid kasutusele fluorivabad vahud. Selline asendamine võtab rohkem aega, sest fluorivabad vahud ei ole hõlpsalt kasutusele võetav asendustoode ning tulekustutussüsteeme tuleb selliste vahtude kasutamiseks kohandada. Samuti leiab komisjon, et on asjakohane kehtestada PFOA, selle soolade ja PFOAga seotud ühendite konkreetne tahtmatu jälgsaaste piinorm puhastuse läbinud tulekustutusseadmetesse sisestatud fluorivabades tulekustutusvahudes, et vältida suurtes kogustes vedeljäätmete teket või tulekustutusseadmete enneaegset kasutuselt kõrvaldamist.

Mõnes märkuses tehti ettepanek määrata kindlaks puhastusstandardid, alandada järk-järgult tulekustutusvahudes esineva tahtmatu jälgsaaste soovitatavat piinormi ja kehtestada läbivaatamisklausel. Mis puudutab soovitusi määrata kindlaks puhastusstandardid, siis töötatakse praegu välja sellekohast juhenddokumenti. Komisjon ei pea asjakohaseks tahtmatu jälgsaaste piinormi järkjärgulist vähendamist, sest sellised vahud asendatakse aja jooksul fluorivabade vahtudega, võttes arvesse ka REACHi määruse kohast jätkuvalt kehtivat piirangut. Mis puudutab läbivaatamist, siis komisjon võib I lisa kande läbi vaadata igal ajal, kui saadakse asjakohast lisateavet.

3. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI ÕIGUSLIK KÜLG

Delegeeritud õigusaktiga muudetakse PFOAd, selle soolasid ja PFOAga seotud ühendeid käsitlevat kannet määruse (EL) 2019/1021 I lisa, et kohandada seda teaduse ja tehnika

arenguga. Kavandatud delegeeritud õigusakti õiguslik alus on määruse (EL) 2019/1021 artikli 15 lõige 1.

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../...,

5.5.2025,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1021 I lisa perfluorooktaanhappe (PFOA), selle soolade ja PFOAga seotud ühendite osas

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrust (EL) 2019/1021 püsivate orgaaniliste saasteainete kohta,¹ eriti selle artikli 15 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määrusega (EL) 2019/1021 rakendatakse liidu võetud kohustusi, mis tulenevad püsivate orgaaniliste saasteainete Stockholmi konventsioonist² (edaspidi „konventsioon“) ja piiriülese õhusaaste kauglevi 1979. aasta konventsiooni protokollist püsivate orgaaniliste saasteainete kohta³.
- (2) Konventsiooni A lisa on kemikaalide loetelu. Iga konventsiooniosaline on kohustatud loetelus olevad kemikaalid keelustama või võtma vajalikud õiguslikud ja haldusmeetmed, et lõpetada nende tootmine, kasutamine, importimine ja eksportimine, võttes arvesse kõnealuses lisa kehtestatud erandeid.
- (3) Komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2020/784⁴ muudeti määruse (EL) 2019/1021 I lisa, et lisada sellesse perfluorooktaanhape (PFOA), selle soolad ja PFOAga seotud ühendid (edaspidi „PFOAd käsitlev kanne“). Hiljem on PFOAd käsitlevat kannet muudetud komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2021/115⁵ ja komisjoni delegeeritud määrusega 2023/866⁶.

¹ ELT L 169, 25.6.2019, lk 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1021/oj>.

² Nõukogu 14. oktoobri 2004. aasta otsus 2006/507/EÜ, mis käsitleb püsivate orgaaniliste saasteainete Stockholmi konventsiooni sõlmimist Euroopa Ühenduse nimel (ELT L 209, 31.7.2006, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2006/507/oj>).

³ Nõukogu 19. veebruari 2004. aasta otsus 2004/259/EÜ, millega sõlmitakse Euroopa Ühenduse nimel piiriülese õhusaaste kauglevi 1979. aasta konventsiooni protokoll püsivate orgaaniliste saasteainete kohta (ELT L 81, 19.3.2004, lk 35, ELI: <http://data.europa.eu/eli/prot/2004/259/oj>).

⁴ Komisjoni 8. aprilli 2020. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/784, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1021 I lisa seoses perfluorooktaanhappe (PFOA), selle soolade ja PFOAga seotud ühendite loetellu kandmisega (ELT L 188, 15.6.2020, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2020/784/oj).

⁵ Komisjoni 27. novembri 2020. aasta delegeeritud määrus (EL) 2021/115, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1021 I lisa perfluorooktaanhappe (PFOA), selle soolade ja PFOA-ga seotud ühendite osas (ELT L 36, 2.2.2021, lk 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2021/115/oj).

⁶ Komisjoni 24. veebruari 2023. aasta delegeeritud määrus (EL) 2023/866, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2019/1021 perfluorooktaanhappe (PFOA), selle soolade ja PFOAga seotud ühendite osas (ELT L 113, 28.4.2023, lk 5, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/866/oj).

- (4) Määruse (EL) 2019/1021 I lisas on esitatud konkreetne erand, millega lubatakse PFOA, selle soolade ja PFOAga seotud ühendite kasutamine tulekustutusvahus, mis on ette nähtud vedelkütuseauru tõrjumiseks ja vedelkütusest põhjustatud tulekahju (B-klassi tulekahju) kustutamiseks ning mida juba kasutatakse mobiilsetes või paiksetes paigaldatud süsteemides, eeldusel, et on täidetud teatavad tingimused. Kõnealune erand kaotab kehtivuse 4. juulil 2025. Liikmesriigid ja sidusrühmad on teatanud, et ettevõtjatel on raskusi tähtajast kinnipidamisega. Selle põhjuseks võivad olla raskused PFOAga seotud ühendite sisalduse mõõtmisel vahtudes ning PFOAga seotud ühendeid sisaldavate vahtude koguse alahindamine. Seepärast tuleks konkreetset erandit pikendada 3. detsembrini 2025, mis on konventsiooni kohaselt maksimaalne võimalik pikendamistähtaeg.
- (5) Määruse (EL) 2019/1021 I lisa PFOAd käsitleva kande punktis 1 on ainetes, segudes või toodetes esineva PFOA ja selle mis tahes soola tahtmatu jälgsaaste piirnormiks kehtestatud 0,025 mg/kg. Kõnealuse kande punktis 2 on ainetes, segudes või toodetes esineva PFOAga seotud mis tahes konkreetse ühendi ja selliste ühendite kombinatsiooni tahtmatu jälgsaaste piirnormiks kehtestatud 1 mg/kg. Kuna mitmest liikmesriigist saadud uusimad analüüsiandmed on näidanud, et tulekustutusvahus ja tulekustutusvahukontsentratsioonides, mis on ette nähtud vedelkütuseauru tõrjumiseks ja vedelkütusest põhjustatud tulekahju (B-klassi tulekahju) kustutamiseks ning mida süsteemides juba kasutatakse, võib PFOA või selle soolade ja PFOAga seotud ühendite tahtmatu jälgsaaste sisaldus olla suurem, tuleks kolmeks aastaks kehtestada sellistes vahtudes ja vahukontsentratsioonides esineva PFOA või selle mis tahes soola puhul konkreetseks tahtmatu jälgsaaste piirnormiks 1 mg/kg ning PFOAga seotud mis tahes konkreetse ühendi ja selliste ühendite kombinatsiooni puhul 10 mg/kg. See ajavahemik annab ettevõtjatele piisavalt aega vahetada välja vahud ja vahukontsentratsioonid, milles PFOA või selle mis tahes soola ja PFOAga seotud ühendite sisaldus on üle tahtmatu jälgsaaste kehtiva piirnormi.
- (6) Kui PFOAd, selle sooli ja PFOAga seotud ühendeid sisaldav vaht tulekustutussüsteemist eemaldatakse, võivad mõned neist ainetest isegi pärast puhastamist süsteemi jääda ja uut süsteemi sisestatud vahtu saastada. Seepärast on asjakohane kehtestada PFOA, selle soolade ja PFOAga seotud ühendite tahtmatu jälgsaaste piirnorm fluorivabade tulekustutusvahtude puhul, mis sisestatakse tulekustutussüsteemidesse pärast nende puhastamist, et asendada PFOAd, selle sooli ja PFOA seotud ühendeid sisaldavad vahud. Selleks PFOA, selle soolade ja PFOAga seotud ühendite summaarseks piirnormiks tuleks kehtestada 10 mg/kg.
- (7) Selleks, et tagada selgus määruse (EL) 2019/1021 I lisaga hõlmatud vahtude, kontsentratsioonide või lahuste suhtes, lisatakse määratlus, milles selgitatakse, et termin „tulekustutusvaht“ hõlmab mis tahes segu, mis on ette nähtud tule kustutamiseks vahuga, samuti tulekustutusvahukontsentratsioonide ja tulekustutusvahulahuseid, millest vahtu saadakse.
- (8) Määruse (EL) 2019/1021 artikli 3 kohaselt on kõnealuse määruse I lisas loetletud ainete tootmine, turuleviimine ja kasutamine eraldi, segudes või toodetes keelatud. Sellega seoses tuleks täpsustada, et tooteid, mis sisaldavad PFOAd, selle sooli ja PFOAga seotud ühendeid ning mida toodetakse või viiakse turule kõnealuse määruse I lisas sätestatud erandi alusel ja mis on asjaomase erandi kehtivusaja lõppemise kuupäeval juba kasutusel, lubatakse edasi kasutada ka pärast kõnealust kuupäeva.
- (9) PFOAd käsitleva kande punktides 3 ja 10 on kehtestatud komisjoni kohustus vaadata läbi PFOA, selle soolade ja PFOAga seotud ühendite tahtmatu jälgsaaste piirnormid

seoses teatavate meditsiiniseadmete ja selliste ainetega, mida kasutatakse transporditava isoleeritud vaheainena. Praegu puudub teave, mis toetaks nende piirnormide muutmist. Võttes arvesse, et komisjon võib PFOAd käsitlevat kannet muuta, kui saadakse uut teavet, tuleks läbivaatamisklauslid välja jätta.

- (10) PFOAd käsitleva kande esimese veeru alapunktis v osutatakse perfluorooktaansulfoonhappele ja selle derivaatidele (PFOS). Kuna PFOSi käsitleva kande esimese veeru uus, muudetud sõnastus on „Perfluorooktaansulfoonhape (PFOS), selle soolad ja PFOSiga seotud ühendid“, tuleks viidet PFOAd käsitlevas kandes vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) 2019/1021 I lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 5.5.2025

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN